

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **nezl. D. P.**, zast. Mgr. Michalem Hledíkem, LL.M., advokátem, se sídlem nám. 17. listopadu 1611, Kladno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2025, č. j. MV-83106-4/SO-2025, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2025, č. j. 2 A 42/2025-19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se žalobou domáhala u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) zrušení rozhodnutí žalované ze dne 8. 7. 2025, č. j. MV-83106-4/SO-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým nebylo vyhověno její žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území. Žádost o udělení tohoto víza podala žalobkyně dne 19. 2. 2025, přičemž Ministerstvo vnitra ji vyrozumělo o důvodech neudělení víza informací ze dne 26. 3. 2025, č. j. OAM-841-5/ST-2025. Žalovaná se ztotožnila se závěrem ministerstva, že je naplněn důvod pro neudělení víza podle § 56 odst. 1 písm. l) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] Městský soud shledal, že žalobkyně podala žalobu až po marném uplynutí lhůty dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a tak ji usnesením ze dne 10. 9. 2025, č. j. 2 A 42/2025-19, podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), pro opožděnost odmítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla usnesení městského soudu kasační stížností, v níž navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatelka namítla, že v její věci nelze vycházet ze speciální lhůty stanovené v § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, naopak je nutné použít obecnou dvouměsíční lhůtu dle § 72 odst. 1 s. ř. s. To odůvodnila chybějícím poučením o možnosti podat proti napadenému rozhodnutí žalobu ve zkrácené lhůtě a dále zákonnou výlukou soudního přezkumu rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza [§ 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Stěžovatelka má za to, že i přes vyloučení soudního přezkumu jí má být umožněno podat žalobu v obecné lhůtě dle § 72 odst. 1 s. ř. s., neboť v opačném případě by jí bylo odepřeno právo na soudní ochranu v rozporu s čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Postup městského soudu považuje stěžovatelka za přepjatě formalistický.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že nebyla povinna poučit stěžovatelku o lhůtě k podání žaloby. S posouzením ze strany městského soudu se zcela ztotožňuje.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Jelikož v předcházejícím soudním řízení rozhodoval specializovaný samosoudce, musí Nejvyšší správní soud dle § 104a odst. 1 s. ř. s. dále posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud tomu tak není, odmítne ji pro nepřijatelnost. Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná, pokud (i) se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny jeho judikaturou, (ii) se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, (iii) je třeba učinit judikaturní odklon, a (iv) by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[7] Otázkou aplikace lhůty pro podání žaloby podle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, která je speciální vůči obecné lhůtě stanovené v § 72 odst. 1 s. ř. s., se Nejvyšší správní soud v minulosti již mnohokrát zabýval. Obecná úprava se použije tam, kde neexistuje úprava zvláštní. Takovou zvláštní úpravou, která se užije přednostně, je právě § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (rozsudky NSS ze dne

pokračování

23. 4. 2004, č. j. 7 Azs 68/2004-45, ze dne 8. 8. 2022, č. j. 4 Azs 128/2021-47, bod 26, či ze dne 2. 11. 2022, č. j. 10 Azs 226/2022-25, bod 3).

[8] Na tomto závěru nemění nic ani to, že rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza je ze soudního přezkumu vyloučeno podle § 171 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Vyloučení napadeného rozhodnutí ze soudního přezkumu představuje nanejvýš další důvod pro odmítnutí žaloby (tentokrát pro její nepřipustnost, viz usnesení NSS ze dne 8. 9. 2025, č. j. 22 Azs 103/2025-25), nemá však za následek, že by speciální právní norma upravující lhůtu pro podání žaloby proti rozhodnutím vydaným podle zákona o pobytu cizinců, mezi něž patří i napadené rozhodnutí vydané podle § 180e tohoto zákona, měla ustoupit právní normě obecné obsažené v § 72 odst. 1 s. ř. s.

[9] Také námitkou porušení práva na spravedlivý proces z důvodu absence poučení o zvláštní lhůtě k podání žaloby se Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích opakovaně zabýval (např. rozsudky ze dne 31. 3. 2020, č. j. 1 Azs 470/2019-35, bod 19, ze dne 28. 6. 2024, č. j. 8 As 133/2024-24, bod 26, nebo ze dne 17. 9. 2015, č. j. 2 As 192/2015-23). Z této judikatury vyplývá, že správní orgán obecně není povinen poučit účastníky řízení o možnosti napadnout správní rozhodnutí žalobou včetně uvedení lhůty pro podání této žaloby. Neměla-li žalovaná povinnost poučit účastníky řízení o možnosti podání žaloby, nemůže být chybějící poučení zásahem do práva stěžovatelky na spravedlivý proces, ani důvodem pro prominutí zmeškání zvláštní lhůty pro podání žaloby. Nemožnost prominout zmeškání lhůty, jakož ani odmítnutí opožděné žaloby nepředstavuje omezení přístupu k soudu, či dokonce odeprání práva na soudní ochranu (srov. rozsudky NSS ze dne 23. 5. 2012, č. j. 6 Ads 10/2012-41, bod 17, a ze dne 24. 5. 2022, č. j. 3 As 294/2020-61, bod 19).

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že postup městského soudu při odmítnutí žaloby odpovídá judikatuře kasačního soudu a nedopustil se ani zásadního pochybení. Kasační stížnost proto nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky a Nejvyšší správní soud ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a s. ř. s.). Jelikož rozhodl bezodkladně přímo o kasační stížnosti, nezabýval se již návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[11] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, protože ve věci neměla úspěch. Procesně úspěšné žalované nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. listopadu 2025

Tomáš Kocourek
předseda senátu